

NYT MENNÄÄN, TÄHTIETSIVÄT!

Vinkkejä tutustumispäivään

OTAVA

OPETTAJALLE

Koulun alkaminen on merkittävä ja jännittävä vaihe lapsen ja koko perheen elämässä. Se avaa uuden maailman, jossa lapsen elämänpiiri laajenee ja mukaan tulee paljon uusia, tärkeitä ihmisiä. Siksi on tärkeää, että koulutien alkuun suhtaudutaan myönteisesti ja lasta kannustaen.

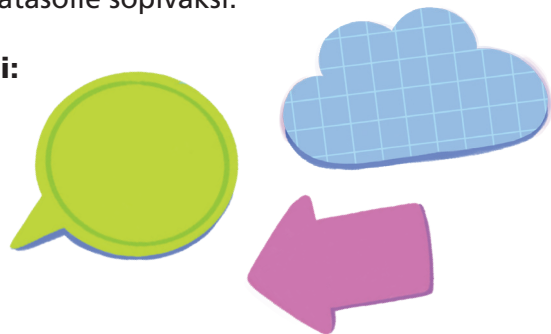

Jokainen kasvaa koululaiseksi omassa tahdissa. Joitakin taitoja voi ja kannattaa harjoitella jo ennen koulun alkua. Tärkeää on kuitenkin korostaa, että jokainen lapsi on tervetullut kouluun juuri omana itsenään. Kodin ja koulun välinen yhteistyö on ensiarvoisen tärkeää, jotta koulutaival alkaa turvallisesti ja myönteisessä hengessä.

Kouluun tutustumispäivän tarkoituksena on auttaa lasta tutustumaan kouluympäristöön, tulevaan opettajaan ja uusiin luokkakavereihin. Tutustumispäivä kannattaa rakentaa niin, että se sisältää iloista yhdessäoloa, kynätehtäviä, keskustelua ja toiminnallisuutta. Tärkeää on luoda lapselle turvallinen ilmapiiri. Päivän ohjelma kannattaa suunnitella innostavaksi ja lapsen ikätasolle sopivaksi.

Tutustumispäivään voi sisältyä esimerkiksi:

- nimilappujen avulla tutustumista
- aapiseen ja sen hahmoihin tutustumista
- kertomuksia ja pieniä tehtäviä
- kierros kouluympäristössä
- lauluja ja leikkejä
- yhteinen lukuhetki
- tempurata koulun liikuntasalissa tai ulkona.

OPETTAJAN OHJEET TUTUSTUMISPÄIVÄÄN

Tähtietsivät-aapisen tutustumispäivän paketti sisältää:

- Opettajan ohjeet
- Oppilaan liitteet
  - Liite 1: Nimilaput
  - Liite 2: Tutustutaan Tähtietsiviin
  - Liite 3: Ratkotaan yhdessä mysteeri
  - Liite 4: Fiilismittari
  - Liite 5: Kesätehtävien kansisivu
  - Liite 6: Kesätehtävien tehtävisivu

Huomioithan, että koko tutustumispäivän tehtäväpakettia ei tarvitse ehtiä tekemään päivän aikana. Voit vapaasti valita itsellesi ja ryhmällesi sopivimmat vinkit ja tehtävät.

ENNEN TUTUSTUMISPÄIVÄÄ

- 1. Valmistele ja varaa luokkaan tarvittavat välineet**

Varaa jokaista oppilasta varten lyijykynä, kumi ja neljä eriväristä puuvärikynää (punainen, sininen, vihreä ja keltainen). Luokkaan kannattaa varata myös muutama teroitin.
- 2. Tulosta ja valmistele haluamasi materiaalit**

Tulosta jokaiselle oppilaalle oppilaan liitteet. Muutama ylimääräinen liite kannattaa aina varata, sillä usein tutustumispäivään saattaa ilmestyä oppilaita, joiden nimiä ei ollut listalla.
- 3. Valmistele nimilaput**

Tulosta nimilaput hyvissä ajoin ennen tutustumispäivää. Kirjoita oppilaiden nimet nimilappuihin suuraakkosin.
- 4. Valmistele Tähtietsivien reppu sekä tarvikkeet**

Varaa luokkaan tyhjä reppu sekä reppuun pakattavia tarvikkeita. Tarvikkeet voivat olla esimerkiksi koulutarvikkeita (esim. lyijykynä, viivain, teroitin, pyyhekumi, sakset, vihko, liimapuikko, värikynäpaketti jne.) sekä mielikuvitusta kehittäviä ja keksimiseen houkuttelevia etsivätarvikkeita (esim. suurennuslasi, tutkimustonkimet, arvausavain, hämäysheijastin jne.).
- 5. Suunnittele ja valmistele muu mahdollinen toiminta**

Kynätehtävien ja luokassa tapahtuvan toiminnan lisäksi kouluun tutustumispäivässä on usein toimintaa myös luokan ulkopuolella. Tätä toimintaa varten on hyvä luoda aikataulu kaikille eri ryhmille sekä tiedottaa muuta koulua mahdollisista muutoksista tai tilavarauksista. Tutustumispäivässä voidaan esimerkiksi kiertää koulun tiloja, toteuttaa tempurata liikuntasalissa tai kentällä tai vieraila vaikkapa koulun kirjastossa. Hyvin suunniteltu aikataulu luo struktuuria päivään ja auttaa sekä opettajia että oppilaita toimimaan selkeästi ja rauhallisesti.

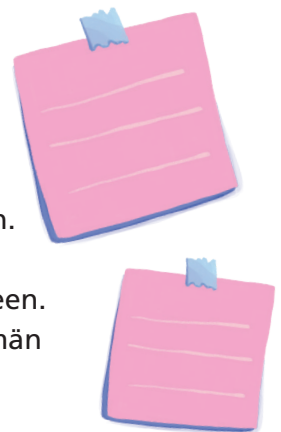
IDEOITA TUTUSTUMISPÄIVÄÄN

NIMILAPPULEIKKI

Tarvikkeet: Liite 1: nimilaput, valko- tai liitutaulu, taulumagneetit

Nimilaput asetetaan taululle esimerkiksi magneeteilla nimipuoli tauluun päin. Opettaja kääntää ensimmäisen nimilapun oikeinpäin ja lukee nimen ääneen. Oppilas, jonka nimi lapussa lukee, tulee opettajan luo ja saa nimilapun itselleen. Koko ryhmä sanoo yhteen ääneen "Tervetuloa kouluun (oppilaan nimi)." Tämän jälkeen oppilas saa kääntää seuraavan nimilapun oikeinpäin ja lukee nimen itsenäisesti tai yhdessä opettajan kanssa ääneen. Leikki jatkuu, kunnes kaikki ovat saaneet nimilaput itselleen.

Leikkiä voi versioida siten, että opettaja tulostaa ylimääräisiä nimilappuja, joihin kirjoittaa toimintaohjeita (esim. hypätään viisi X-hyppyä, tavutetaan sana tervetuloa, pyörähdetään ympäri kaksi kertaa jne.) Kun lapsi kääntää toimintakortin nimilapun sijaan, toimitaan yhdessä kortin osoittaman ohjeen mukaan.

LAULU

Tarvikkeet: Kaverusten aakkoset -laulu (YouTube)

Kuunnellaan Kaverusten aakkoset -laulu, joka löytyy animoituna musiikkivideona

YouTubesta: <https://www.youtube.com/watch?v=xCBpe7VOTnE>.

Videossa on myös sanat, joiden mukana voi laulaa.

TUTUSTUTAAN TÄHTIETSIVIIN

Tarvikkeet: Liite 2: Tutustutaan Tähtietsiviin sekä lyijykynä ja kumi

Tutustutaan yhdessä Tähtietsivät-aapisen hahmoihin Hiiskuun, Miniin ja Salamaan.

Opettaja lukee jokaiseen päähahmoon liittyvän esittelyn. Oppilaat harjoittelevat kertomaan hahmoista sekä itsestään kysymysten avulla.

MINI, HIISKU JA SALAMA

Mini, Hiisku ja Salama ovat Tähtietsiviä. Yhdessä he ratkovat kaikenlaisia mysteerejä Rantamintun kaupungissa.

MINI

Mini on sinnikäs ja innokas kissa, joka rakastaa hassutte-
lua. Mini asuu Rantamintussa
Keltaisessa talossa äitinsä ja
seitsemän sisaruksensa kanssa.
Mini on taitava temppuilemaan.

HIISKU

Hiisku on reilu ja ystävällinen
siili. Hän asuu Rantamintussa
Keltaisessa talossa äitinsä ja
isänsä kanssa. Hiisku on
kiinnostunut kaikesta ja
etsii jatkuvasti aarteita.

SALAMA

Salama on rohkea ja touhukas
orava. Salama asuu Keltaisessa
talossa kahden isänsä kanssa.
Salama on taitava ajattele-
maan ja tekemään johtopää-
töksiä. Salama rakastaa
ratkoa mysteereitä.

TEHTÄVÄ:

Yhdistä nimet oikeisiin hahmoihin.

Kysymykset:

1. Missä Mini on taitava? (temppuilemisessä)
2. Mitä Hiisku kerää? (aarteita)
3. Millainen Salama on? (rohkea ja touhukas)
4. Mitä taitoja sinulla on? (oppilaan oma vastaus)
5. Mitä taitoja haluaisit oppia? (oppilaan oma vastaus)

KUUNNELLAAN TARINA

Tarvikkeet: Liite 2: Tutustutaan Tähtietsiviin sekä lyijykynä, kumi ja värikynät

Opettaja lukee lyhyen tarinan. Tämän jälkeen oppilaat täydentävät kuvaa piirtämällä ja värittämällä opettajan ohjeen mukaan.

KADONNEEN VARJON MYSTEERI

Rantamintun kaupungissa uusi päivä oli aluillaan ja aurinko paistoi jo kirkkaalta taivaalta. Hiisku, Salama ja Mini leikkivät Keltaisen talon pihalla. He juoksivat ympäri pihaa ja tutkivat, miten varjot leikkivät heidän perässään.

– Katsokaa! Minun varjoni osaa loikkia, Salama huusi innoissaan ja harppasi suuren loikan hiekkalaatikolta maahan.

– Minun varjoni osaa tehdä voltteja, Mini hihkui ja pyöräytti voltin.

– Minun varjoni piikit näyttävät aivan auringonsäteiltä, Hiisku sanoi ihastellen varjoaan.

Yhtäkkiä Hiiskun varjo katosi piikkeineen päivineen.

Mini tutki maata kummissaan:

– Mihin varjo voi noin vain kadota?

– Tämä on selvä mysteeri! Salama sanoi innoissaan ja nappasi maasta kepin. Hän kirjoitti sillä hiekkiaan kysymyksen: Kuka varasti Hiiskun varjon?

Minin mielestä mysteeri oli kutkuttavan jännittävä. Ajatella, että heidän pihallaan oli oikea varjovaras. Nyt se piti enää vain löytää.

– Minä etsin varastosta, Mini ilmoitti.

– Ja minä tutkin puut ja pensaat, Salama raportoi.

Hiisku asetteli pipoa paremmin päähänsä ja pohti:

– Äsken varjoni oli tässä. Sitten se katosi. Maassa ei näy jälkiä. Millainen varas ei jätä mitään jälkiä maahan?

Silloin taivaalle ilmestynyt pilvi väistyi ja aurinko tuli esiin. Hiiskun varjo palasi.

– Mysteeri selvitetty! Varjovaras, joka ei jätä jälkiä, on tietenkin pilvi, Salama sanoi ja tuhahti aavistuksen harmissaan:

– Oikea varas olisi ollut paljon jännittävämpi löytää.

TEHTÄVÄ:

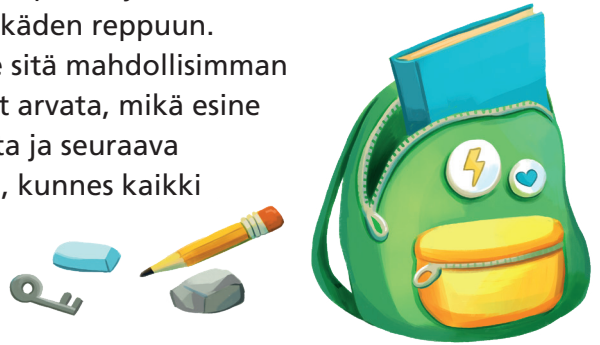
Täydennä kuvaa piirtämällä ja värittämällä.

1. Puussa on kolme omenaa.
2. Omenat ovat punaisia.
3. Maassa on viisi kukkaa.
4. Kukista kaksi on sinisiä.
5. Kukista kolme on keltaisia.
6. Keltaisen talon ikkunassa on vihreät verhot.
7. Minin ja Hiiskun välissä on raidallinen pallo.
8. Salaman vieressä on keppi.

PAKATAAN YHDESSÄ TÄHTIETSIVIEN REPPU

Tarvikkeet: tyhjä reppu sekä opettajan valitsemia tarvikkeita (esim. lyijykynä, viivain, teroitin, pyyhekumi, sakset, vihko, liimapuikko, värikynäpaketti, suurennuslasi, tutkimustonkimet, arvausavain, hämäysheijastin jne.)

Opettaja asettaa tyhjän repun sekä varaamansa tarvikkeet luokan pöydälle tai lattialle (esim. viltin päälle). Lapset kertovat vuorollaan ääneen yhden tunnistamansa esineen nimen. Esine pakataan reppuun. Kun kaikki esineet ovat repussa, yritetään tunnistaa esineet tunnustelemalla. Yksi lapsi kerrallaan saa laittaa käden reppuun. Hän tunnustelee yhtä repussa olevaa esinettä ja kuvailee sitä mahdollisimman tarkkaan (esim. Se on terävä. Se on pitkä.) Muut yrittävät arvata, mikä esine on kyseessä. Kun esine on arvattu, se otetaan pois repusta ja seuraava oppilas saa vuorollaan tulla tunnustelijaksi. Leikki jatkuu, kunnes kaikki esineet on arvattu.

RATKOTAAN YHDESSÄ MYSTEERI

Tarvikkeet: Liite 3: Ratkotaan yhdessä mysteeri sekä lyijykynä ja kumi

Oppilaat etenevät liitteen reittiä opettajan ohjeen mukaan. Jokaisen kuvan kohdalla pysähdytään selvittämään johtolanka eli ratkaistaan tehtävä. Ratkaistusta tehtävästä ryhmä saa palkinnoksi kirjaimen. Kirjain kirjoitetaan näkyviin taululle. Kun tehtävä on ratkaistu, matkaa voidaan jatkaa. Kerätyistä kirjaimista selviää mysteerin vastaus.

Ohjeet:

Tähtietsivät selvittävät mysteeriä: Mihin on kadonnut Hiiskun Tärkeä kirja?
Nyt me saamme auttaa Hiiskua, Miniä ja Salamaa selvittämään mysteerin.

1. Aseta kynä lähtöön.
2. Kulje reittiä ensimmäisen kuvaan asti. Laske kynä merkiksi, kun olet valmis.
3. Nimetään yhdessä kuvassa oleva asia. (avain)

ENSIMMÄINEN TEHTÄVÄ: Millä äänteellä sana alkaa? Keksitään yhdessä samalla äänteellä alkavia sanoja. (esim. aapinen, aamu, aasi, apina, aalto, aita, astia)
Oikein! Ratkaistusta tehtävästä saamme ensimmäisen vihjeen: R

4. Nyt jatketaan matkaa. Kulje reittiä tarkasti seuraavaan kuvaan asti.
Laske kynä merkiksi, kun olet valmis.

5. Nimetään yhdessä kuvassa oleva asia. (kissa)

TOINEN TEHTÄVÄ: Millä äänteellä sana alkaa? Keksitään yhdessä samalla äänteellä alkavia sanoja. (esim. koulu, kassi, kuusi, keksi, kauppa, kirjasto)
Hienoa! Ratkaistusta tehtävästä saamme toisen vihjeen: E

6. Jatketaan matkaa. Kulje reittiä tarkasti seuraavaan kuvaan asti.
Laske kynä merkiksi, kun olet valmis.

7. Nimetään yhdessä kuvassa oleva asia. (mansikka)

KOLMAS TEHTÄVÄ: Tavutetaan yhdessä sana. Montako tavua sanassa on? (3)

Keksitään yhdessä lisää sanoja, joissa on kolme tavua. (esim. sammakko, kaivuri, teroitin, lepakko, kukkanen, Salama)

Upeaa! Ratkaistusta tehtävästä saamme kolmannen vihjeen: P

8. Jatketaan matkaa. Kulje reittiä tarkasti seuraavaan kuvaan asti.

Laske kynä merkiksi, kun olet valmis.

9. Nimetään yhdessä kuvassa oleva asia. (uimarengas)

NELJÄS TEHTÄVÄ: Tavutetaan yhdessä sana. Montako tavua sanassa on? (4)

Keksitään yhdessä lisää sanoja, joissa on neljä tavua. (esim. junarata, juustohöylä, leppäkerttu, värikynä, Rantaminttu)

Fantastista! Ratkaistusta tehtävästä saamme neljännen vihjeen: P

10. Jatketaan matkaa. Kulje reittiä tarkasti seuraavaan kuvaan asti.

Laske kynä merkiksi, kun olet valmis.

11. Nimetään yhdessä kuvassa oleva asia. (puu)

VIIDES TEHTÄVÄ: Keksitään yhdessä riimipareja sanalle. (esim. kuu, suu, luu)

Taitavasti keksitty! Ratkaistusta tehtävästä saamme viidennen vihjeen: U

12. Jatketaan matkaa. Kulje reittiä tarkasti seuraavaan kuvaan asti

Laske kynä merkiksi, kun olet valmis.

13. Nimetään yhdessä kuvassa oleva asia. (tassu)

KUUNNES TEHTÄVÄ: Keksitään yhdessä riimipareja sanalle. (esim. hassu, massu)

Nokkelaa! Ratkaistusta tehtävästä saamme kuudennen vihjeen: U

14. Jatketaan matkaa. Kulje reittiä tarkasti seuraavaan kuvaan asti.

Laske kynä merkiksi, kun olet valmis.

15. Nimetään yhdessä kuvassa oleva asia. (lusikka)

SEITSEMÄS TEHTÄVÄ: Mitä voi syödä lusikalla? Keksitään yhdessä vähintään viisi asiaa. (esim. puuro, jugurtti, keitto, jäätelö, kiisseli, vanukas, viili)

Taidokasta! Ratkaistusta tehtävästä saamme seitsemännen ja viimeisen vihjeen: N

16. Nyt selvitetään mysteerin ratkaisu!

MYSTERIN RATKAISU: Mysteerin ratkaisu muodostuu vihjeinä saaduista kirjaimista.

Mikä sana kirjaimista muodostuu? (REPPUUN)

Hiiskun Tärkeä kirja on siis kadonnut reppuun.

Tarkkuutta Hiisku omista tavaroista huolehtimiseen!

JUMPATAAN TÄHTIETSIVIEN KANSSA

Oppilaat tekevät yhdessä opettajan kanssa hauskoja Tähtietsivä-liikkeitä. Liikkeiden avulla opettaja voi tarkkailla oppilaiden toiminnanohjaustaitoja, koordinaatiokykyä sekä kehon hahmottamista.

LIIKE 1: TÄHTIETSIVÄN TÄHTIHYPPY

Tehdään näin:

1. Seiso suorana.
2. Hyppää ja levitä kädet ja jalat sivuille.
3. Laskeudu takaisin jalat yhdessä.
4. Seiso hypyn jälkeen ryhdikkäessä asennossa.

LIIKE 2: PIILESKELIJÄN PUPUHYPPY

Tehdään näin:

1. Mene kyykkyy.
2. Laita kädet polvien eteen.
3. Hyppää eteenpäin kuin pupu.
4. Laita hypyn jälkeen kädet silmille kuin olisit piilossa.

LIIKE 3: KERÄILIJÄN KARHUKÄVELY

Tehdään näin:

1. Laita kädet ja jalat lattiaan.
2. Nosta polvet hieman irti maasta.
3. Kävele eteenpäin kuin karhu.
4. Esitä, että keräät johtolankoja maasta.

LIIKE 4: TARKKAILIJAN RAPUKÄVELY

Tehdään näin:

1. Istu lattialle.
2. Laita kädet taakse ja jalat eteen.
3. Nosta lantio ylös.
4. Kävele taaksepäin samalla tarkkaillen tarkasti ympäristöä.

LIIKE 5: TUTKIJAN SAMMAKKOHYPPY

Tehdään näin:

1. Mene syvään kyykkyy.
2. Laita kädet lattiaan.
3. Hyppää pitkälle eteenpäin.
4. Laskeudu taas kyykkyy ja esitä kuin tutkisit jotain löytämäsi asiaa.

Keksikää lisää liikkeitä yhdessä!

MITATAAN TUTUSTUMISPÄIVÄN TUNTEITA FIILISMITTARILLA

Tarvikkeet: Liite 4: Fiilismittari sekä lyijykynä

Oppilaat tutkivat opettajan johdolla fiilismittaria ja kertovat mittarin avulla omista tunteistaan tutustumispäivään liittyen.

TUTUSTUTAAN YHDESSÄ FIILISMITTARIIN:

- 1. Mitä hahmoja näet kuvassa? (Hiisku, Mini ja Salama)**
- 2. Miltä Hiiskun ilme näyttää keltaisessa kohdassa mittaria? Esitetään ilme.**
Mikä voisi olla Hiiskun fiilis eli tunne kuvassa? (esim. innostunut, iloinen, onnellinen, riemukas)
- 3. Miltä Minin ilme näyttää vihreässä kohdassa mittaria? Esitetään ilme.**
Mikä voisi olla Minin fiilis eli tunne kuvassa? (esim. tyytyväinen, rauhallinen, tyyni, keskittynyt)
- 4. Miltä Salaman ilme näyttää punaisessa kohdassa mittaria? Esitetään ilme.**
Mikä voisi olla Salaman fiilis eli tunne kuvassa? (esim. ärsyyntynyt, levoton, vihainen, turhautunut)
- 5. Miltä Hiiskun ilme näyttää sinisessä kohdassa mittaria? Esitetään ilme.**
Mikä voisi olla Hiiskun fiilis eli tunne kuvassa? (esim. surullinen, pettynyt, väsynyt, epävarma)

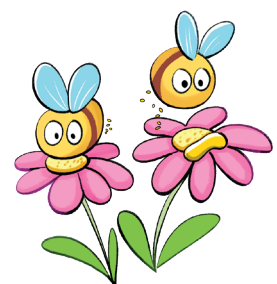
POHDITAAN FIILISMITTARIN AVULLA OMIA TUNTEITA:

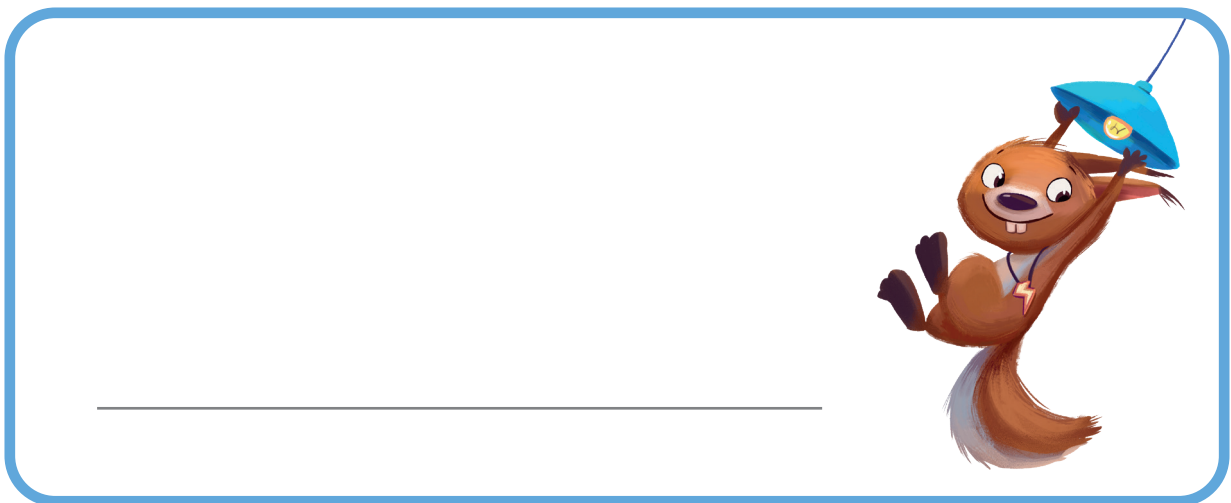
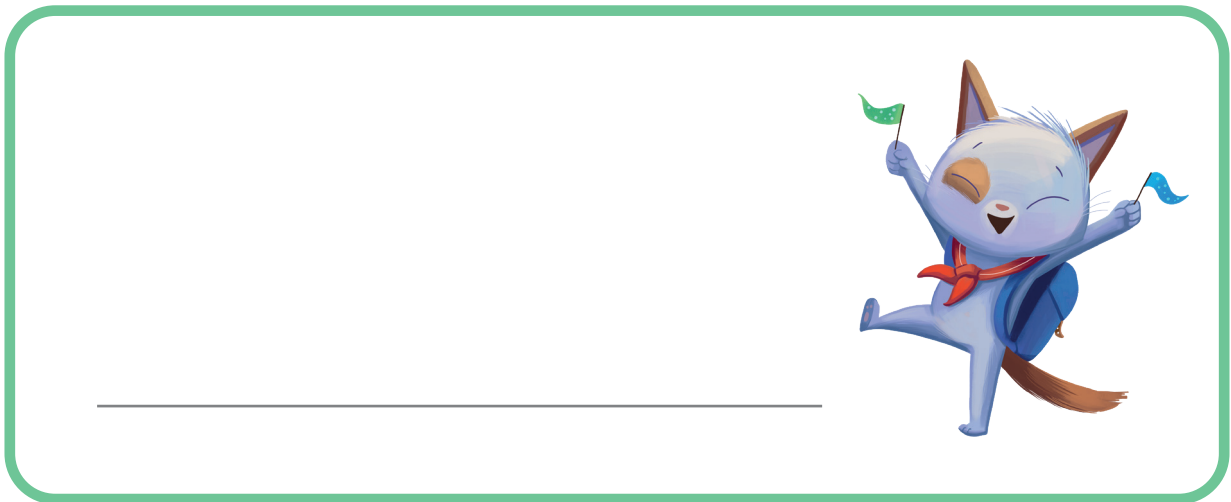
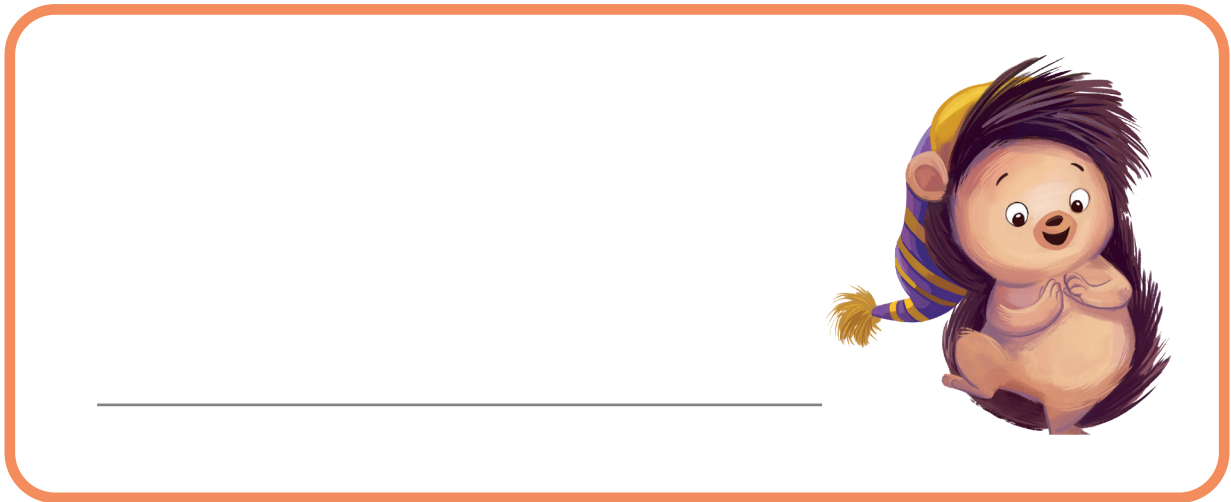
- 1. Aseta lyijykynä paperille siten, että kynän yläpää on mittarin vieressä olevan ympyrän kohdalla.**
- 2. Liikuta lyijykynän terävää päätä paperilla sen kuvan kohdalle, joka sopii parhaiten kuvamaan omaa tunnettasi:**
  - a) Tänään aamulla ennen kouluun lähtöä minusta tuntui...
  - b) Tehtäviä tehdessä minusta tuntui...
  - c) Nähdessäni uusia kavereita minusta tuntui...
  - d) Nyt tutustumispäivän loppuksi minusta tuntuu...
  - e) Kun ajattelen tulevaa kesää, minusta tuntuu...
  - f) Kun ajattelen alkavaa ekaluokkaa, minusta tuntuu...

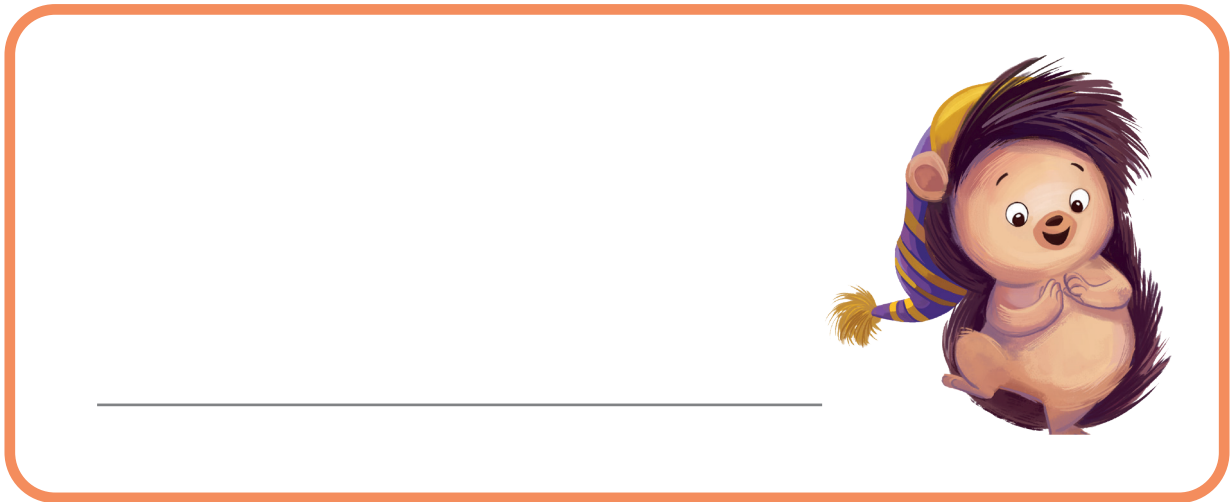
HARJOITTELE KOTONA KOULULAISEN TAITOJA

Tarvikkeet: Liite 5: Kesätehtävien kansisivu ja liite 6: Kesätehtävien tehtävisivu sekä lyijykynä ja kumi

Kesätehtävät on tarkoitettu koululaisen taitojen harjoittelun tukemiseen kotona. Opettaja esittelee kesätehtävät oppilaille. Oppilaat kirjoittavat oman etunimensä nimelle varattuun paikkaan.

TU-TUS-TU-TAAN TÄH-TI-ET-SI-VIIN

Ni-mi: _____

SA-LA-MA

MI-NI

HIIS-KU

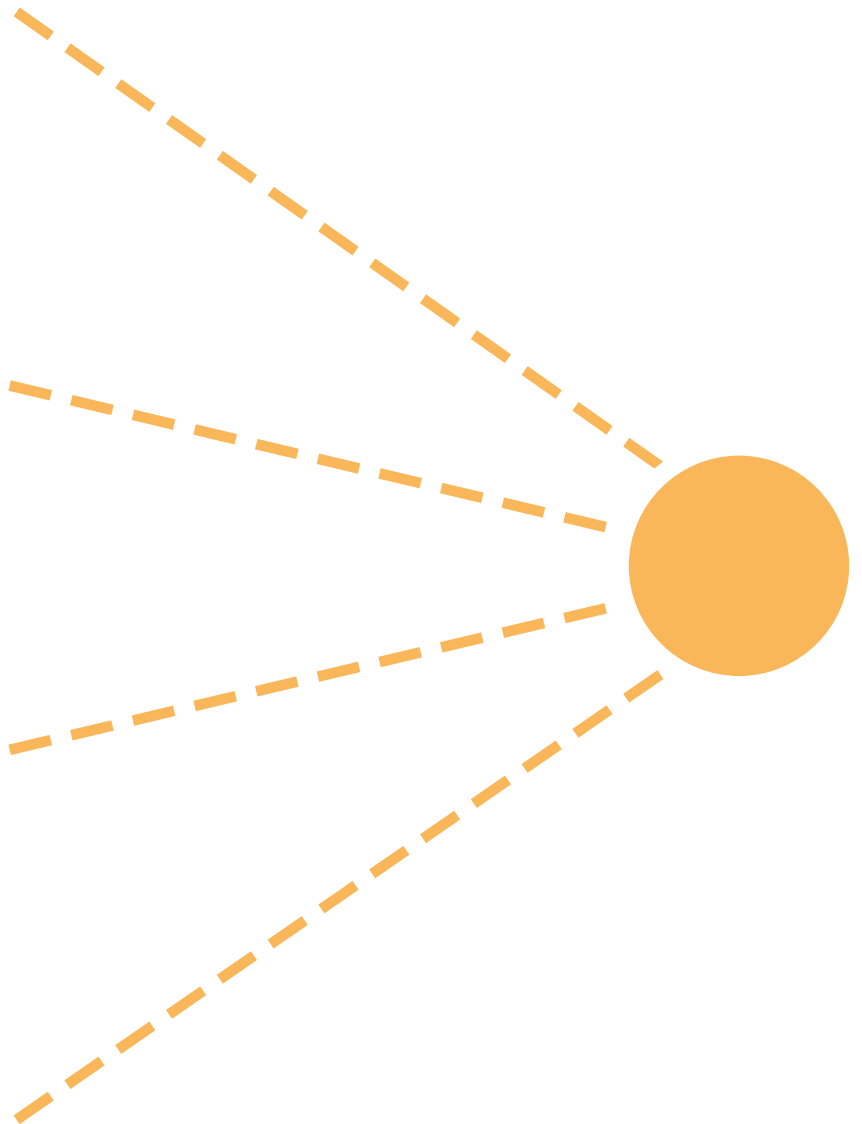
RAT-KO-TAAN MYS-TEE-RI

Ni-mi: _____

FII-LIS-MIT-TA-RI

Ni-mi: _____

KOU-LU-LAI-SEN MUIS-TI-LIS-TA

Pak-kaan mu-kaan kou-lu-rep-puun

u-te-li-aan mie-len

kuun-te-le-vat kor-vat

ys-tä-väl-li-si-ä sa-no-ja

roh-ke-ut-ta pyy-tää a-pu-a

i-lo-a ja uu-den oppi-mi-sen rie-mu-a!

Kek-si it-se lis-ää!

TER-VE-TU-LO-A KOU-LUUN!

NÄH-DÄÄN E-LO-KUUS-SA!

HAR-JOIT-TE-LEN KOU-LU-LAI-SEN TAI-TO-JA

Valit-se ja tee teh-tä-vä. Mer-kit-se teh-dyt teh-tä-vät.

Kir-joi-tin o-man e-tu-ni-me-ni oi-kein.

Vä-ri-tin vä-ri-tys-ku-van val-miik-si.

Lei-kasin sak-sil-la pa-pe-ri-a.

Lii-masin lii-ma-pui-kol-la pa-pe-ri-a.

Lei-kin yh-dessä ka-ve-rin kans-sa.

Pyy-sin a-pu-a joss-a-kin a-si-as-sa.

Sii-vo-sin o-man huo-nee-ni.

Au-toin ko-ti-töis-sä.

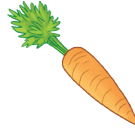
Pe-sin ja kui-vasin kä-det huo-lel-li-se-sti.

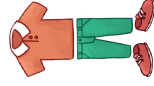
Söin haa-ru-kal-la ja veit-sel-lä.

Kuo-rin pe-ru-nan.

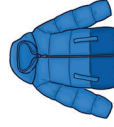
Mais-toin uut-ta ruo-kaa roh-ke-as-ti.

Puin vaat-teet it-se.

Sol-min ken-gän-nau-hat.

Sul-jin ja a-vasin ta-kin ve-to-ket-jun.

Har-joiit-te-lin kou-lu-mat-kaa.

Mon-tako teh-tä-vää teit en-nen kou-lun al-ku-a? _____